

Rekenmodel grondgebondenheid behorende bij de AMvB Verantwoorde groei melkveehouderij

1. Inleiding

Met de Wet verantwoorde groei melkveehouderij (in werking getreden op 1 januari 2015) is het begrip "melkveefosfaatoverschot" in de Meststoffenwet geïntroduceerd¹. Het melkveefosfaatoverschot is de fosfaatproductie van melkvee op het bedrijf, verminderd met de fosfaatruimte op het bedrijf en het aantal kilogrammen fosfaat genoemd in de eventuele melkveefosfaatreferentie. Het melkveefosfaatoverschot (hierna: MFO) dient voor 100% te worden verwerkt.

De omvang die het MFO mag aannemen wordt gelimiteerd door het 'Besluit van 26 september 2015, tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet ten behoeve van een verantwoorde groei van de melkveehouderij' (Stb. 2015, nr. 344) (hierna: de AMvB). Het staat een bedrijf vrij om meer te verwerken dan het MFO, zolang het MFO zelf maar niet groter is dan wat op grond van de AMvB is toegestaan. De AMvB zal in werking treden op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

De AMvB sluit aan bij de systematiek van het stelsel verantwoorde groei melkveehouderij zoals dat in artikel 21 in de Meststoffenwet is opgenomen. Het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij gaat er van uit dat geen fosfaat mag worden geproduceerd, tenzij wordt voldaan aan voorwaarden (de zogenaamde rechtvaardigingsgronden). Daar uit volgt dat 100% van het MFO moet worden verwerkt. De AMvB beoogt grondloze groei, die in het stelsel verantwoorde groei mogelijk is, onmogelijk te maken. Omdat moet worden gesloten bij de bestaande Meststoffenwet - en dus bij het principe dat het hele MFO moet worden verwerkt - moet de toegestane omvang van het MFO worden gemaximeerd. Alleen zo kan binnen het bestaande wettelijke kader worden geregeld dat een deel van de groei van de fosfaatproductie (inclusief relatieve groei in gevallen dat de fosfaatruimte krimpt zonder gelijktijdige afname van de fosfaatproductie) met grond verantwoord moet worden. Fosfaat die op grond in eigen gebruik kan worden geplaatst, leidt immers niet tot vergroting van het MFO. Uitbreiding van de fosfaatproductie leidt zodoende niet tot een even grote uitbreiding van het MFO. In dit rekenmodel wordt gedetailleerd de methode beschreven waarmee wordt berekend hoe groot het MFO op een bedrijf met melkvee mag zijn om te kunnen voldoen aan de AMvB. Het Wetsvoorstel grondgebonden groei melkveehouderij (Kamerstuk 34 295, nr. 2) is inhoudelijk gelijk aan de AMvB. Dit rekenmodel beschrijft dus ook de rekenmethode voor dit wetsvoorstel.

De AMvB, en daarmee ook dit rekenmodel, is alleen relevant voor, en van toepassing op, bedrijven met melkvee², dat wil zeggen bedrijven met:

- melk- en kalfkoeien (diercategorie 100),
- jongvee jonger dan 1 jaar voor de melkveehouderij, en vrouwelijke opfokkalveren voor de vleesveehouderij tot 1 jaar (diercategorie 101) en
- jongvee van 1 jaar en ouder (alle runderen van 1 jaar en ouder inclusief overig vleesvee, maar met uitzondering van roodvleesstieren en fokstieren) (diercategorie 102).

De hier beschreven berekening heeft altijd betrekking op volledige kalenderjaren en zal na inwerkingtreding van de AMvB voor elk kalenderjaar moeten worden gemaakt. De melkveehouder zal aan het begin van het kalenderjaar een berekening moeten maken van de verwachte fosfaatproductie

---

¹ In artikel 21 van de Meststoffenwet (MW)

² Deze definitie is vastgelegd in artikel 1, lid 1 onderdeel kk. MW.

van melkvee, de fosfaatruimte op het bedrijf, het verwachte MFO en de maximale omvang die het MFO mag aannemen.

Leeswijzer

De berekening om de maximaal toegestane omvang van het MFO te bepalen wordt uitgelegd in paragraaf 2 van dit rekenmodel, aan de hand van 2 stappen om eerst het MFO te berekenen en vervolgens de maximale omvang die het MFO op grond van de AMvB mag aannemen. In paragraaf 3 wordt ingegaan op de gevolgen van de uitkomst van de berekening voor veehouders. In paragraaf 4 wordt kort ingegaan op controle en handhaving en het geldende sanctieregime. In paragraaf 5 wordt tot slot ingegaan op enkele aspecten van de samenhang met het stelsel van verplichte mestverwerking (art. 33a MW) en het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij (art. 21 MW). In de bijlage zijn enkele voorbeeldberekeningen opgenomen.

2. Bepalen van de maximale omvang van het MFO op grond van de AMvB grondgebonden groei melkveehouderij

Stap 1. Bepalen MFO van het bedrijf

Het MFO op een bedrijf in een kalenderjaar is het resultaat van de fosfaatproductie van melkvee op het bedrijf minus de fosfaatruimte op het bedrijf minus de melkveefosfaatreferentie³, ofwel:

Fosfaatproductie melkvee	... kg fosfaat	
Fosfaatruimte	... kg fosfaat	-
<u>Melkveefosfaatreferentie</u>	<u>... kg fosfaat</u>	<u>-</u>
Melkveefosfaatoverschot	... kg fosfaat	

Als uit deze berekening volgt dat er in een kalenderjaar geen MFO is op het bedrijf dan is het stelsel van verantwoorde groei in dat kalenderjaar niet op dat bedrijf van toepassing en is ook de AMvB in dat kalenderjaar niet van toepassing⁴. In dat geval stopt de berekening voor dat jaar met stap 1.

De verschillende elementen in deze berekening wordt hieronder toegelicht.

Stap 1.1 Bepalen fosfaatproductie door melkvee op het bedrijf

Eerst moet de fosfaatproductie van het melkvee op het bedrijf bepaald worden voor het betreffende kalenderjaar. De fosfaatproductie wordt berekend door het aantal stuks melkvee te vermenigvuldigen met de forfaitaire excreties per diercategorie zoals deze voor het betreffende kalenderjaar gelden.

Voor de berekening van de fosfaatproductie van melkvee mag de veehouder ook gebruik maken van bedrijfsspecifieke gegevens zoals beschreven in de 'handreiking bedrijfsspecifieke excretie melkvee' (BEX) in plaats van de geldende excretieforfaits. De veehouder dient dan wel aannemelijk te maken dat deze gegevens voor zijn bedrijf van toepassing zijn. Als hij gebruik maakt van BEX dan dient hij de berekening ook op die manier te onderbouwen. Deze gegevens dienen beschikbaar te zijn voor controle door RVO.nl en/of de NVWA.

³ Zie artikel 1 lid 1 onderdeel nn. MW

⁴ Zie artikel 21 lid 2 onderdeel c. MW

Als de totale fosfaatproductie van melkvee in het betreffende kalenderjaar lager is dan 250 kilogram fosfaat, dan is in dat kalenderjaar het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij en daarmee ook de AMvB niet van toepassing⁵. In dat geval stopt voor dat jaar de berekening hier.

Stap 1.2 Bepalen fosfaatruimte op het bedrijf

De fosfaatruimte⁶ op het bedrijf geeft aan hoeveel fosfaat uit meststoffen op het bedrijf kan worden geplaatst in een kalenderjaar. De fosfaatruimte is het product van de totale oppervlakte tot het bedrijf behorende landbouwgrond vermenigvuldigd met de voor de percelen geldende fosfaatgebruiksnormen. Voor de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond telt ook mee natuurterrein met hoofdfunctie natuur waarop enige vorm van landbouw wordt uitgeoefend.⁷ Het toegestane fosfaatgebruik op deze gronden is vastgelegd in de beheersovereenkomsten van deze gronden.

Opmerkingen:

- Tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond⁸ is alleen landbouwgrond in Nederland⁸. Grenspercelen in België en Duitsland tellen voor deze berekening dus niet mee.
- De fosfaatruimte op een bedrijf kan wijzigen door: verwerving/afstoting van grond; omzetten van bouwland in grasland of omgekeerd; verandering van de fosfaattoestand van percelen; of wijzigingen in het beheersregime met betrekking tot de fosfaatgift van natuurterrein.

Stap 1.3 Melkveefosfaatreferentie van het bedrijf

De melkveefosfaatreferentie over het jaar 2013 is vastgesteld in het kader van het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij en is vastgelegd in een beschikking (artikel 1 lid 1 onderdeel mm. en artikel 21a Meststoffenwet). De melkveefosfaatreferentie wordt uitgedrukt in kilogrammen fosfaat. Als er geen melkveefosfaatreferentie is, dan wordt deze hoeveelheid fosfaat gelijkgesteld aan nul.

Stap 2. Bepalen van de maximale omvang van het MFO die op grond van de AMvB in aanmerking komt om te laten verwerken

Om te bepalen hoe hoog het MFO maximaal mag zijn, moeten de volgende stappen worden doorlopen. Eerst moet berekend worden hoe hoog het MFO in 2014 was. Daarna moet de groei van de fosfaatproductie van melkvee ten opzichte van 2014 worden berekend. Als er sprake is van groei van de fosfaatproductie, dan kan op basis van het fosfaatoverschot per hectare van melkvee in het voorafgaande kalenderjaar worden nagegaan welk deel van de groei van de fosfaatproductie moet worden verwerkt. Vervolgens kan dan worden berekend hoe groot het MFO maximaal mag zijn om te kunnen voldoen aan de AMvB. Deze stappen worden hieronder verder toegelicht.

Er is hierbij één uitzondering van toepassing: als het veehouderijbedrijf voor 1 februari 2016 aantoont dat vóór 30 maart 2015 financiële verplichtingen zijn aangegaan om het hele MFO te laten verwerken, en het bedrijf binnen 3 maanden na afloop van elk kalenderjaar aantoont dat het MFO is verwerkt door degene met wie deze financiële verplichtingen zijn aangegaan, dan mag het hele MFO worden verwerkt en is onderstaande berekening voor de betreffende kalenderjaren niet nodig.

Stap 2.1 Berekenen van het MFO voor het jaar 2014

---

⁵ Zie artikel 21 lid 2 onderdeel a. MW

⁶ Zie artikel 1 lid 1 onderdeel II. MW

⁷ Dit vloeit voort uit de definitie in artikel 1 lid 1 onderdeel h. MW.

⁸ Dit vloeit voort uit de definitie in artikel 1 lid 1 onderdeel m. MW.

De berekening van het MFO voor het jaar 2014 volgt de stappen als beschreven in stap 1, met twee belangrijke verschillen:

1. De berekening van de fosfaatruimte voor het jaar 2014 gebeurt *in het kader van deze AMvB* op basis van de gebruiksnormen van het jaar waarvoor de berekening van de maximale omvang van het MFO geschiedt. Dus als voor het jaar 2016 wordt berekend hoeveel de maximale omvang van het MFO mag zijn, dan wordt voor de berekening van het MFO voor het jaar 2014 van het bedrijf uitgegaan van de gebruiksnormen zoals deze gelden in het jaar 2016; als de berekening van het MFO 2014 wordt gemaakt voor het jaar 2017, dan worden de gebruiksnormen zoals die gelden in 2017 gebruikt, enzovoorts.
Een zelfde benadering wordt toegepast op natuurterreinen waarop een vorm van landbouw wordt beoefend.
2. Voor het vaststellen van de fosfaatproductie van het melkvee in het jaar 2014 ten behoeve van deze berekening worden de excretieforfaits gebruikt zoals deze gelden op 1 januari 2015 en dus niet de excretieforfaits zoals deze golden in 2014. Mochten de excretieforfaits in de toekomst wijzigen, dan zullen deze gewijzigde excretieforfaits gebruikt worden voor de berekening van de fosfaatproductie in 2014 in het kader van de toepassing van de AMvB.

Deze werkwijze brengt met zich mee dat wijzigingen in wettelijke gebruiksnormen en excretieforfaits geen effecten hebben op bedrijven in het kader van deze AMvB: ter bepaling van de groei ten opzichte van 2014 worden zo alleen veranderingen van fosfaatproductie en fosfaatruimte op bedrijven meegenomen die samenhangen met managementbeslissingen.

Stap 2.2 Berekenen van de groei van de fosfaatproductie van melkvee ten opzichte van 2014

Voor deze berekening wordt de fosfaatproductie van melkvee in het betreffende kalenderjaar (voor de berekeningswijze zie stap 1.1) bepaald en wordt daarvan afgetrokken de fosfaatproductie van melkvee in het kalenderjaar 2014.

Als de uitkomst negatief is, dan wordt deze op nul gesteld.

Als de uitkomst nul is, dan kunnen stappen 2.3 en 2.4 worden overgeslagen.

Stap 2.3 Berekenen van het overschot per hectare van het voorafgaande kalenderjaar

Hiertoe wordt de fosfaatproductie van melkvee in het voorafgaande kalenderjaar minus de fosfaatruimte op het bedrijf in het voorafgaande kalenderjaar (waarbij de gebruiksnormen gelden van het jaar van berekening) gedeeld door het aantal hectares tot het bedrijf behorende landbouwgrond in het voorafgaande kalenderjaar:

$$\frac{\text{Fosfaatproductie melkvee (jaar t-1)} - \text{fosfaatruimte (hectares jaar t-1 x gebruiksnorm jaar t)}}{\text{hectares landbouwgrond (jaar t-1)}}$$

Opmerkingen:

- Ook voor de berekening van de fosfaatruimte voor het voorafgaande kalenderjaar wordt gebruik gemaakt van de geldende gebruiksnormen van het kalenderjaar waarvoor de berekening wordt gemaakt (conform wat is opgemerkt in stap 2.1 voor de berekening van de fosfaatruimte voor het jaar 2014).
- Voor de tot het bedrijf behorende hectares landbouwgrond telt ook mee natuurterrein waarop enige vorm van landbouw wordt uitgeoefend.
- Voor de tot het bedrijf behorende hectares landbouwgrond telt alleen mee landbouwgrond in Nederland. Grenspercelen in België en Duitsland mogen dus niet meegeteld worden.

Stap 2.4 Vaststellen van het percentage dat geldt voor het bepalen van het maximaal te verwerken deel van de groei van de fosfaatproductie

Dit percentage is afhankelijk van het fosfaatoverschot per hectare zoals berekend in de vorige stap, volgens de volgende tabel:

Overschot per hectare (kg fosfaat/ha) berekend in stap 2.3	Percentage van de groei van de fosfaatproductie van melkvee t.o.v. 2014 die maximaal verwerkt mag worden
<20	100%
20-50	75%
>50	50%

Stap 2.5 Berekenen van de maximale omvang van het MFO die in aanmerking komt voor mestverwerking

Dit is de optelsom van:

- het MFO berekend voor 2014 (stap 2.1), plus
- het deel van de groei van de melkveefosfaatproductie sinds 2014 dat maximaal in aanmerking komt om te laten verwerken (uitkomst van stap 2.2 vermenigvuldigd met de uitkomst van stap 2.4).

Het MFO in het betreffende kalenderjaar mag niet groter zijn dan de uitkomst van de berekening in stap 2.5.

3. Gevolgen als het MFO groter is dan de berekende toegestane maximale omvang van het MFO

Als een melkveebedrijf meer melkvee wil houden met een grotere melkveefosfaatproductie als gevolg, dan zal dat bedrijf, als het de fosfaatproductie toch wil uitbreiden boven het hierboven in stap 2.5 berekende maximale MFO, meer fosfaatruimte moeten verwerven⁹.

Hoeveel extra fosfaatruimte verworven moet worden, is afhankelijk van de intensiteit van het bedrijf (stap 2.3) en het op basis daarvan in stap 2.4 bepaalde percentage:

- als het percentage 100% is, dan mag de melkveehouder de fosfaatproductie laten groeien mits hij de extra fosfaatproductie geheel verwerkt;
- als het percentage 75% is, dan zal de veehouder per kg extra fosfaatproductie 0,25 kg fosfaatruimte moeten verwerven; het resterende deel van de groei moet verwerkt worden;
- als het percentage 50% bedraagt, dan zal de melkveehouder per kg extra fosfaatproductie 0,5 kg extra fosfaatruimte moeten verwerven; het resterende deel van de groei moet verwerkt worden.

Dit betekent dus ook dat de mogelijkheid om de fosfaatruimte te vergroten bepalend is voor de toegestane groei van de fosfaatproductie van melkvee:

- als het percentage van 50 geldt, dan mag per extra kg fosfaatruimte de fosfaatproductie met 2 kg vergroot worden;
- als het percentage van 75 geldt, dan mag per extra kg fosfaatruimte de fosfaatproductie met 4 kg fosfaat worden vergroot;
- als het percentage van 100 geldt, dan hoeft er geen extra fosfaatruimte verkregen te worden om toch de fosfaatproductie te mogen uitbreiden.

⁹ Deze fosfaatruimte moet uiterlijk op 15 mei van het betreffende kalenderjaar geregistreerd worden bij RVO.nl.

Hier vloeit ook uit voort dat als het percentage van 75 of 50 van toepassing is én er géén groei van de fosfaatruimte heeft plaatsgevonden, de fosfaatproductie van melkvee in dat jaar gekrompen moet worden tot de in paragraaf 2 in stap 2.5 berekende maximale omvang van het MFO.

Als op een bedrijf de intensiteit in de loop van de jaren stijgt en het bedrijf daardoor in een hogere intensiteitsklasse komt, dan heeft dit gevolgen voor de toegestane maximale omvang van het MFO omdat 100%, 75% of 50% van de groei van de melkveefosfaatproductie sinds 2014 een verschillende uitkomst geeft. Gevolg hiervan voor een bedrijf is dat voor een groter deel van de fosfaatproductie ook fosfaatruimte gevonden moet worden. Als dat niet gebeurt, dan moet de fosfaatproductie gekrompen worden.

Een andere consequentie van de AMvB is dat het niet toegestaan is aan een melkveebedrijf om de fosfaatruimte te verkleinen (bijvoorbeeld door grond af te stoten), zonder de fosfaatproductie te verminderen, als er een MFO is of ontstaat door de verkleining van de fosfaatruimte.

Tot slot wordt opgemerkt dat groei van de fosfaatproductie die in 2015 heeft plaatsgevonden, onder de werking van de AMvB valt. Als de fosfaatproductie van een bedrijf met melkvee in 2015 is gegroeid en dit is niet gepaard gegaan met groei van de fosfaatruimte op het bedrijf, dan betekent dit dat in geval het bedrijf in 2015 per hectare 20 kg fosfaat of meer produceert, in 2016 alsnog fosfaatruimte moet worden verworven om ervoor te zorgen dat het MFO niet groter is dan het in stap 2.5 berekende getal. Als het in die situatie niet mogelijk is om in 2016 de fosfaatruimte te vergroten, dan betekent dit dat de fosfaatproductie moet worden gekrompen.

4. Wanneer is sprake van overtreding van de AMvB grondgebonden groei melkveehouderij?

Als na afloop van een kalenderjaar de hiervoor beschreven berekening voor een bedrijf wordt uitgevoerd en het feitelijk vastgestelde MFO voor dat kalenderjaar is groter dan de op grond van de AMvB berekende maximaal toegestane omvang van het MFO, dan is er sprake van een overtreding van de regels van de AMvB.

In geval van overtreding van de AMvB is het sanctieregime van artikel 51 Meststoffenwet van toepassing. De hoogte van de van toepassing zijnde bestuurlijke boetes wordt bepaald door artikel 58a MW. Ook is de Wet Economische Delicten van toepassing.

Controle en handhaving geschiedt door RVO.nl en de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA).

5. Samenhang van de AMvB met de algemene mestverwerkingsplicht (art. 33a MW) en het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij (art. 21 MW)

De hoeveelheid mest die op grond van het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij moet worden verwerkt, komt overeen met het MFO zoals hiervoor berekend in stap 1. De AMvB stelt grenzen aan de omvang van het MFO, zoals hiervoor is toegelicht.

Het MFO zoals berekend in stap 1 kan afwijken van de som van de hoeveelheid fosfaat die verwerkt moet worden op grond van de mestverwerkingsplicht in art 33a lid 2 onderdeel b MW en de verwerkingsplicht uit het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij in artikel 21 lid 2 onderdeel d MW. Dit is het gevolg van het feit dat de berekening van de hoeveelheid fosfaat die onder de

mestverwerkingsplicht verwerkt moet worden (op basis van het bedrijfsoverschot), geen rekening houdt met de melkveefosfaatreferentie. Als er een melkveefosfaatreferentie is groter dan nul, dan is de uitkomst van de genoemde berekening groter dan 100% van het MFO. Voor de toepassing van de AMvB wordt echter uitgegaan van het MFO zoals gedefinieerd in artikel 1 lid 12, onderdeel nn. MW.

Het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij kent ook een aantal activiteiten die gelijk gesteld zijn aan mestverwerking (o.a. mest van biologische bedrijven die afgevoerd wordt naar biologische plantaardige bedrijven, strorijke mest, regionale mestafzet en mestafzet op grenspercelen in België en Duitsland) een en ander conform het stelsel van verplichte mestverwerking (voor meer informatie hierover zie de website van RvO.nl, www.rvo.nl). Ook wanneer sprake is van deze vormen van mestafzet, dan is de AMvB van toepassing. De uitkomst van de berekening als hiervoor beschreven stelt een bovengrens aan de hoeveelheid van het MFO die middels een of meer van de in art. 21 MW genoemde activiteiten afgezet wordt. De omvang van het MFO is dus ook in die gevallen gelimiteerd door de AMvB.

Bijlage: voorbeelden ter illustratie

In onderstaande voorbeelden wordt verondersteld dat de AMvB grondgebonden groei per 1/1/2016 in werking treedt.

Voor de berekening van de fosfaatproductie van melkvee in het jaar 2014 wordt gerekend met de excretieforfaits voor melkvee zoals die gelden op 1 januari 2015.

Ook wordt verondersteld dat de excretieforfaits voor melkvee voor de jaren 2016 en later gelijk zijn aan de forfaiten die gelden op 1 januari 2015.

Voorbeeld 1. Geleidelijke groei fosfaatproductie van melkvee en fosfaatruijnte

Voor een melkveebedrijf is de gemiddelde dierbezetting en de bijbehorende excretie (op basis van de forfaiten) in 2014, 2015 en 2016 als volgt:

Fosfaatproductie van melkvee

Dier-categorie	Gegevens 2014			Gegevens 2015			Gegevens 2016		
	Aantal dieren	Fosfaat excretie per dier kg/jr (volgens forfaiten)*	Fosfaat-productie 2014	Aantal dieren	Fosfaat excretie per dier kg/jr (volgens forfaiten)	Fosfaat-productie 2015	Aantal dieren	Fosfaat excretie per dier kg/jr (volgens forfaiten)	Fosfaat-productie 2016
100	65	39,8 (7800 liter melk/jr)	2587	70	39,8 (7800 liter melk/jr)	2786	80	40,6 (8000 liter melk/jr)	3248
101	20	9,6	192	21	9,6	202	24	9,6	230
102	20	21,9	438	21	21,9	460	24	21,9	526
Totaal (afgerond)			3217			3448			4004

Dit bedrijf heeft in 2014, 2015 en 2016 de volgende oppervlakten landbouwgrond met fosfaattoestand en bijbehorende (wettelijke) gebruiksnormen in gebruik:

Fosfaatruijnte

	Fosfaat-toestand	2014			2015			2016		
		Opper-vlakte (ha)	Fosfaat-gebruiks-normen (zoals deze gelden in 2016)	Fosfaat-ruijnte	Opper-vlakte (ha)	Fosfaat-gebruiks-normen (zoals deze gelden in 2016)	Fosfaat-ruijnte	Opper-vlakte (ha)	Fosfaat-gebruiks-normen 2016	Fosfaat-ruijnte
Bouw-land	Hoog	1,5	50	75	2	50	100	2	50	100
	Neutraal	3	60	180	3	60	180	3	60	180
	Laag	2	75	150	2	75	150	2	75	150
Gras-land	Hoog	12	80	960	12	80	960	12	80	960
	Neutraal	10	90	900	12	90	1080	14	90	1260
	Laag	2	100	200	2	100	200	2	100	200
	fixerend	2	120	240	2	120	240	2	120	240
totaal		32,5		2705	35		2910	37		3090

De **melkveefosfaatreferentie** voor dit bedrijf is vastgesteld op 0.

Wat is de maximale hoeveelheid van het MFO die in het jaar 2016 voor mestverwerking in aanmerking komt?

Stap 1. Bepalen MFO van het bedrijf

Het MFO op een bedrijf is het resultaat van: de fosfaatproductie van melkvee op het bedrijf minus de fosfaatruimte op het bedrijf minus de melkveefosfaatreferentie.

Voor het jaar 2016 is het MFO voor dit bedrijf: $4004 - 3090 - 0 = 914$

Stap 2. Bepalen maximale omvang MFO op grond van de AMvB

De hoeveelheid fosfaat die maximaal in aanmerking mag komen voor mestverwerking is de optelsom van

- het MFO berekend voor 2014 (stap 2.1), plus
- het percentage bepaald in stappen 2.2 en 2.3 van het deel van de groei van de fosfaatproductie van melkvee sinds 2014 (stap 2.4).

Stap 2.1 Bereken het MFO voor het jaar 2014 conform berekeningswijze in stap 1.

Voor het jaar 2014 is het (berekende) MFO voor dit bedrijf: $3217 - 2705 - 0 = 512$

Stap 2.2 Bereken de groei in fosfaatproductie van melkvee sinds 2014

De (berekende) fosfaatproductie voor het jaar 2014 is 3217 kg. De (verwachte) fosfaatproductie van melkvee voor 2016 is 4004. De productiegroei is dus $4004 - 3217 = 787$ kg

Stap 2.3 Bereken het overschot per hectare van het voorafgaande kalenderjaar

Het voor dit bedrijf geldende percentage dat maximaal verwerkt mag worden, wordt bepaald op basis van het fosfaatoverschot van melkvee per hectare in het voorafgaande kalenderjaar, dus 2015, volgens de formule:

$$\frac{\text{Fosfaatproductie melkvee (jaar 2015)} - \text{fosfaatruimte (jaar 2015)}}{\text{Hectares landbouwgrond (jaar 2015)}}$$

$$\frac{3448 \text{ kg} - 2910 \text{ kg}}{35}$$

De uitkomst hiervan is 15,4 kg.

Stap 2.4 Bepaal het van toepassing zijnde percentage van de groei van de fosfaatproductie van melkvee dat verwerkt moet worden.

- Het in de voorgaande stap berekende fosfaatoverschot per hectare van 15,4 kg is kleiner dan 20 kg/ha en daarom mag van de groei van de fosfaatproductie van melkvee sinds 2014 maximaal 100% verwerkt worden.

Stap 2.5 Bereken (bij deze fosfaatproductie van melkvee) de hoeveelheid fosfaat die maximaal in aanmerking komt voor mestverwerking

De rekensom voor dit bedrijf is:

het MFO berekend voor 2014 + (maximale verwerkingspercentage * groei fosfaatproductie van melkvee sinds 2014) = $512 + (100\% * 787) = 1299$ kg.

Conclusie:

Dit bedrijf mag (op grond van de AMvB) maximaal 1299 kg van het MFO laten verwerken. Dit betekent dat het gehele MFO van 914 kg, in 2016 via verwerking kan en, op grond van de het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij (artikel 21 Mw), ook moet worden verantwoord. Verwerving van grond of verminderen van de fosfaatproductie van melkvee is niet nodig.

Voorbeeld 2. Groei fosfaatproductie bij gelijkblijvende fosfaatruimte

Voor een melkveebedrijf is de gemiddelde dierbezetting en de bijbehorende excretie (op basis van de forfaits) in 2014, 2015 en 2016 als volgt:

Fosfaatproductie van melkvee

Dier-categorie	Gegevens 2014			Gegevens 2015			Gegevens 2016		
	Aantal dieren	Fosfaat excretie per dier kg/jr (volgens forfaits)*	Fosfaat-productie 2014	Aantal dieren	Fosfaat excretie per dier kg/jr (volgens forfaits)	Fosfaat-productie 2015	Aantal dieren	Fosfaat excretie per dier kg/jr (volgens forfaits)	Fosfaat-productie 2016
100	65	39,8 (7800 liter melk/jr)	2587	75	39,8 (7800 liter melk/jr)	2985	80	40,6 (8000 liter melk/jr)	3248
101	20	9,6	192	23	9,6	220,8	24	9,6	230,4
102	20	21,9	438	23	21,9	503,7	24	21,9	525,6
Totaal (afgerond)			3217			3710			4004

*Berekend op basis van excretieforfaits 2015

Het areaal land van dit bedrijf wijzigt niet in de jaren 2014, 2015 en 2016. Ook de fosfaatruimte wijzigt niet:

Oppervlakte landbouwgrond en fosfaatruimte

Jaar	Areaal landbouwgrond	Fosfaatruimte
2014**	32,5	2665
2015	32,5	2665
2016	32,5	2665

**berekend op basis van gebruiksnormen 2016

De **melkveefosfaatreferentie** voor dit bedrijf is vastgesteld op 30.

Wat is de maximale hoeveelheid van het MFO die in het jaar 2016 voor mestverwerking in aanmerking komt?

Stap 1. Bepalen MFO van het bedrijf

Het MFO op een bedrijf is het resultaat van: de fosfaatproductie van melkvee op het bedrijf minus de fosfaatruimte op het bedrijf minus de melkveefosfaatreferentie.

Voor het jaar 2016 is het MFO voor dit bedrijf: $4004 - 2665 - 30 = 1309$

Stap 2. Bepalen maximale omvang MFO op grond van de AMvB

Stap 2.1 Bereken het MFO voor het jaar 2014

Voor het jaar 2014 is het (berekende) MFO voor dit bedrijf: $3217 - 2665 - 30 = 522$

Stap 2.2 Bereken de groei in fosfaatproductie van melkvee sinds 2014

De (berekende) fosfaatproductie voor het jaar 2014 is 3217 kg. De (verwachte) fosfaatproductie van melkvee voor 2016 is 4004. De productiegroei is dus $4004 - 3217 = 787$ kg

Stap 2.3 Bereken het overschot per hectare van het voorafgaande kalenderjaar

Het voor dit bedrijf geldende percentage dat maximaal verwerkt mag worden, wordt bepaald op basis van het fosfaatoverschot van melkvee per hectare in het voorafgaande kalenderjaar, dus 2015, volgens de formule:

$$\frac{\text{Fosfaatproductie melkvee (jaar 2015)} - \text{fosfaatruimte (jaar 2015)}}{\text{Hectares landbouwgrond (jaar 2015)}}$$

$$\frac{3710 \text{ kg} - 2665 \text{ kg}}{32,5}$$

De uitkomst hiervan is 32,2 kg.

Stap 2.4 Bepaal het van toepassing zijnde percentage van de groei van de fosfaatproductie van melkvee dat verwerkt moet worden.

Het in de voorgaande stap berekende fosfaatoverschot per hectare van 32,2 kg valt in de klasse 'groter of gelijk dan 20 kg en kleiner of gelijk aan 50 kg' en daarom mag van de groei van de fosfaatproductie van melkvee sinds 2014 maximaal 75% verwerkt worden.

Stap 2.5 Bereken de hoeveelheid fosfaat die maximaal verwerkt mag worden

De rekensom voor dit bedrijf is: het MFO berekend voor 2014 + (maximale verwerkingspercentage * groei fosfaatproductie van melkvee sinds 2014) = 522 + (75%*787) = 1112 kg.

Conclusie:

Voor dit bedrijf komt maximaal 1112 kg fosfaat van het MFO in aanmerking voor de mestverwerking op grond van de AMvB.

Dit betekent dat in 2016 van het berekende MFO, voor (afgerond) 197 kg (zijnde het in stap 1 vastgestelde MFO dat verwerkt moet worden minus de maximale hoeveelheid die in aanmerking komt voor verwerking, dus 1309 kg – 1112 kg) fosfaatruimte moet worden verworven. Als de veehouder geen fosfaatruimte kan verwerven dan moet in dit geval de fosfaatproductie van melkvee met 787 kg fosfaat worden gekrompen.

Voorbeeld 3. Stabiele situatie: geen groei fosfaatproductie van melkvee en fosfaatruimte

Van een melkveebedrijf is de berekende fosfaatproductie van melkvee en de fosfaatruimte in de jaren 2014, 2015 en 2016 als volgt:

Fosfaatproductie melkvee en fosfaatruimte

Jaar	Fosfaatproductie melkvee	Oppervlakte landbouwgrond	Fosfaatruimte
2014*	2955	32,5	2665
2015	2955	32,5	2665
2016	2955	32,5	2665

*Berekend op basis van excretieforfaits 2015 en fosfaat gebruiksnormen zoals die gelden in 2016

De **melkveefosfaatreferentie** voor dit bedrijf is vastgesteld op 30.

Wat is de maximale hoeveelheid van het MFO die in het jaar 2016 voor mestverwerking in aanmerking komt?

Stap 1. Bepalen MFO van het bedrijf

Dit komt overeen met de fosfaatproductie van melkvee op het bedrijf minus de fosfaatruimte op het bedrijf minus de melkveefosfaatreferentie. Voor het jaar 2016 is het MFO voor dit bedrijf: $2955 - 2665 - 30 = 260$ kg

Stap 2. Bepalen maximale omvang MFO op grond van de AMvB

Stap 2.1 Bereken het MFO voor het jaar 2014

Voor het jaar 2014 is het (berekende) MFO voor dit bedrijf: $2955 - 2665 - 30 = 260$ kg

Stap 2.2 Bereken de groei in fosfaatproductie van melkvee sinds 2014

De (berekende) fosfaatproductie voor het jaar 2014 is 2955 kg. De (verwachte) fosfaatproductie van melkvee voor 2016 is 2955. De productiegroei is derhalve $2955 - 2955 = 0$ kg

Omdat de groei nul is, kunnen de stappen 2.3 en 2.4 overgeslagen worden.

Stap 2.5 Bereken de hoeveelheid fosfaat die maximaal verwerkt mag worden

De rekensom voor dit bedrijf is nu:

het MFO berekend voor 2014 + (maximale verwerkingspercentage * groei fosfaatproductie van melkvee sinds 2014) = $260 + (x\% * 0) = 260$ kg.

Conclusie:

Dit bedrijf mag dus maximaal 260 kg van het MFO laten verwerken. Dit betekent dat het gehele MFO in 2016, zijnde 260 kg, via verwerking kan en op grond van het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij ook moet worden verantwoord. Verwerving van grond, dan wel verminderen van de fosfaatproductie van melkvee is niet nodig.

Voorbeeld 4. Stabiele fosfaatproductie van melkvee bij krimpende fosfaatruimte (afstoten grond)

Van een melkveebedrijf is de berekende fosfaatproductie van melkvee en de fosfaatruimte in de jaren 2014, 2015 en 2016 als volgt:

Fosfaatproductie melkvee en fosfaatruimte

Jaar	Fosfaatproductie melkvee	Oppervlak landbouwgrond	Fosfaatruimte
2014*	2955	32,5	2665
2015	2955	32,5	2665
2016	2955	30	2510

*Berekend op basis van excretieforfaits 2015 en fosfaat gebruiksnormen zoals die gelden in 2016

De **melkveefosfaatreferentie** voor dit bedrijf is vastgesteld op 30.

Wat is de maximale hoeveelheid van het MFO die in het jaar 2016 voor mestverwerking in aanmerking komt?

Stap 1. Bepalen MFO van het bedrijf

Dit komt overeen met de fosfaatproductie van melkvee op het bedrijf minus de fosfaatruimte op het bedrijf minus de melkveefosfaatreferentie. Voor 2016 is het MFO voor dit bedrijf: $2955 - 2510 - 30 = 415$ kg

Stap 2. Bepalen maximale omvang MFO op grond van de AMvB

Stap 2.1 Bereken het MFO voor het jaar 2014

Voor het jaar 2014 is het (berekende) MFO voor dit bedrijf: $2955 - 2665 - 30 = 260$ kg

Stap 2.2 Bereken de groei in fosfaatproductie van melkvee sinds 2014

De (berekende) fosfaatproductie voor het jaar 2014 is 2955 kg. De (verwachte) fosfaatproductie van melkvee voor 2016 is 2955. De productiegroei is derhalve $2955 - 2955 = 0$ kg

Omdat de groei nul is, kunnen de stappen 2.3 en 2.4 overgeslagen worden.

Stap 2.5 Bereken de hoeveelheid fosfaat die maximaal verwerkt mag worden

De rekensom voor dit bedrijf is nu:

het MFO berekend voor 2014 + (maximale verwerkingspercentage * groei fosfaatproductie van melkvee sinds 2014) = $260 + (x\% * 0) = 260$ kg.

Conclusie:

Dit bedrijf mag dus maximaal 260 kg van het MFO laten verwerken en moet die hoeveelheid op grond van het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij ook laten verwerken. Het meerdere, zijnde 155 kg ($415 - 260$) moet worden afgezet op eigen grond (fosfaatruimte), of de fosfaatproductie van melkvee moet in deze situatie met 155 kg worden verlaagd.

Voorbeeld 5. Sterke groei fosfaatproductie van melkvee bij kleine groei fosfaatruimte

Van een melkveebedrijf is de berekende fosfaatproductie van melkvee en de fosfaatruimte in de jaren 2014, 2015 en 2016 de volgende:

Fosfaatproductie melkvee en fosfaatruimte

Jaar	Fosfaatproductie melkvee	Oppervlakte landbouwgrond	Fosfaatruimte
2014*	3770	32,5	2705
2015	4771	32,5	2705
2016	4837	35	2910

*Berekend op basis van excretieforfaits 2015 en fosfaat gebruiksnormen zoals die gelden in 2016

De **melkveefosfaatreferentie** voor dit bedrijf is vastgesteld op 400.

Wat is de maximale hoeveelheid van het MFO die in het jaar 2016 voor mestverwerking in aanmerking komt?

Stap 1. Bepalen MFO van het bedrijf

Dit komt overeen met de fosfaatproductie van melkvee op het bedrijf minus de fosfaatruimte op het bedrijf minus de melkveefosfaatreferentie. Voor 2016 is het MFO voor dit bedrijf : $4837 - 2910 - 400 = 1527$ kg.

Stap 2. Bepalen maximale omvang MFO op grond van de AMvB

Stap 2.1 Bereken het MFO voor het jaar 2014.

Voor het jaar 2014 is het (berekende) MFO voor dit bedrijf: $3770 - 2705 - 400 = 665$ kg.

Stap 2.2 Bereken de groei in fosfaatproductie van melkvee sinds 2014

De (berekende) fosfaatproductie voor het jaar 2014 is 3770 kg. De (verwachte) fosfaatproductie voor 2016 is 4837 kg. De productiegroei is dus $4837 - 3770 = 1067$ kg

Stap 2.3 Bereken het overschot per hectare van het voorafgaande kalenderjaar

Het voor dit bedrijf geldende percentage dat maximaal verwerkt mag worden, wordt bepaald op basis van het fosfaatoverschot van melkvee per hectare in het voorafgaande kalenderjaar, dus 2016, volgens de formule:

$$\frac{\text{Fosfaatproductie melkvee (jaar 2015)} - \text{fosfaatruimte (jaar 2015)}}{\text{Hectares landbouwgrond (jaar 2015)}}$$

$$\frac{4771 \text{ kg} - 2705 \text{ kg}}{32,5}$$

De uitkomst is 63,6 kg.

Stap 2.4 Bepaal het van toepassing zijnde percentage van de groei van de fosfaatproductie van melkvee dat verwerkt moet worden.

Het in de voorgaande stap berekende fosfaatoverschot per hectare van 63,6 kg valt in de klasse 'groter dan 50 kg'. Daarom mag van de groei van de fosfaatproductie van melkvee sinds 2014 maximaal 50% verwerkt worden.

Stap 2.5 Bereken de hoeveelheid fosfaat die maximaal verwerkt mag worden

De rekensom voor dit bedrijf is: het MFO berekend voor 2014 + (maximale verwerkingspercentage * groei fosfaatproductie van melkvee sinds 2014) = 665 + (50%*1068) = 1198 kg (afgerond).

Conclusie:

Dit bedrijf mag dus maximaal 1198 kg van het MFO laten verwerken (en moet die hoeveelheid ook laten verwerken op grond van het stelsel van verantwoorde groei melkveehouderij). Dit betekent dat in 2016 van het berekende MFO, voor 329 kg (zijnde het in stap 1 vastgestelde MFO dat verwerkt moet worden minus de maximale hoeveelheid die in aanmerking komt voor verwerking, dus 1527 kg - 1198 kg), fosfaatruimte (grond) moet worden gevonden. Als geen extra fosfaatruimte wordt verworven, dan moet in dit voorbeeld de melkveefosfaatproductie met 658 kg fosfaat worden verminderd.